

Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg (BUU)
Christiansborg
1218 København K

13-03-2025

Sendt elektronisk via ft.dk

Angående: Lovforslag L 156 og tegnsprogstolkning

Undertegnede er børn af døve forældre, og har selv oplevet, hvordan børn bruges som tolke når en myndighed eller andre ikke vil eller kan rekvirere en tegnsprogstolk, selv om de er forpligtet til det. Vi er enige med børne- og undervisningsministeren og aftalepartierne i, at det er et urimeligt ansvar at pålægge børn at tolke – særligt i mere alvorlige situationer – og mener derfor at et forbud mod at bruge mindreårige som tolke er hensigtsmæssigt.

Vi er dog samtidig af den opfattelse, at den måde lovforslaget er formuleret på, kan give anledning til den uheldige misforståelse, at man fortsat gerne må anvende mindreårige som tolke i forbindelse med tegnsprogstolkning. Dette vil være en urimelig og uretmæssig forskelsbehandling af døve og deres pårørende.

Lovforslaget anvender gennemgående formuleringen »*mundtlig* kommunikation«, når forbuddet mod mindreåriges tolkning beskrives, hvilket øjensynligt skyldes at skriftlig kommunikation ikke skal være omfattet. Dette kan imidlertid give anledning til en modsætningsslutning, hvor kommunikation på tegnsprog ikke er omfattet af forbuddet (uagtet at den ene part i en sådan samtale vil kommunikere mundtligt). Det er en kendt problemstilling at der kan opstå forvirring når *mundtlig* tolkning reguleres ved skrevne regler, mens *tegnsprogstolkning* alene reguleres på ulovbestemt grundlag. Tegnsprog nævnes ingensteds i lovforslagets bemærkninger, end ikke i forbindelse med den foreslåede ændring af handicapdiskriminationsloven hvor ordet »mundtlig« også bruges.

Vi skal på den baggrund opfordre Børne- og Undervisningsudvalget til at bede børne- og undervisningsministeren om at bekræfte – ideelt set ved en tilkendegivelse i betænkningen til lovforslaget – at der ikke gøres forskel på tolkning af talte sprog og tegnsprogstolkning, og at det derfor heller ikke vil være tilladt at anvende personer under 18 år som tegnsprogstolke efter de foreslåede regler.

Vi skal afslutningsvis understrege, at et forbud mod at bruge mindreårige som tolke skal ledsages af et robust udbud af tolke og en bevidsthed hos relevante myndigheder om deres forpligtigelse til at stille tolkning til rådighed. Pårørendes tegnsprogstolkning opstår ofte som en lappeløsning, når en myndighed ikke lever op til sin pligt til at stille tegnsprogstolkning til rådighed eller sågar spekulerer i at bruge pårørende som tolke frem for at leve op til denne pligt (se f.eks. »Michala var bange for, at hendes far var ved at dø. Men hospitalet ville ikke booke en tegnsprogstolk, så hun kunne tale med lægen«, Politiken, 17. april 2022). Dette er uacceptabelt.

Med venlig hilsen

Matthias Smed Larsen
Jurist

Iben Huse
Journaliststuderende

Liva Ragnhild Washuus
Psykologistuderende

(fortsætter på næste side)

(afsendere fortsat)

Mathilde Smed Larsen
Økonomistuderende

Dilara Eken
Matematik-økonom

Caroline Holm Matthiasdottir
Beskrivende radiograf

Gustav Ragnar Washuus
Maskiningeniør

Bjarke Emil Huse
Skov- og landskabsingeniørstuderende

Ulrich Theil Rohde
Kommunikationsstuderende

Simikka Cossa Magnusson

Oliver Cossa Magnusson

Børn af døve forældre